

Bemutatók a színházban

Szakonyi Károly kétrészes „szabálytalan komédiáját”, a Hongkongi parókat mutatta be tegnap este a szegedi színház prózatársulata a Kisszínházban. Annyai Mária rendezésében, jelmezeivel. A díszleteket Csanádi Judit vendégművésznő tervezte, s a főbb szerepekben Hollai Kálmánt, Fodor Zsókát és Pap Évát láthatta a közönség.

Ma, pénteken este 7-től ismét premiért tartanak, ezúttal a Zenés Színházban. Le-

hár Ferenc nagyoperettjét, a Luxemburg grófját Pál Tamás dirigálja, s az a fiatal vendégművész rendező, aki az Imádok férjhezmenneivel átütő sikert aratott már: Korcsmáros György. A díszleteket itt is Csanádi Judit tervezte, a jelmezeket Ék Erzsébet, a koreográfus Pethő László mv. A főbb szerepekben Szabady József, Harmath Andrea, Kelemen Márta, Király Leventé lép színpadra.

Országos találkozó

Szekszárdon rendezik meg május végén — 28—29-én — dzsesszklubok harmadik országos találkozóját a Nép-művelési Intézet és a Magyar Zeneművészeti Szövetsége. Tatabánya és Szolnok után Tolna megyeszékhelyén, a Babits Mihály Művelődési Központban mutatkoznak be és tartanak tapasztalatcserét az ország legjobb amatőr dzsesszegyüttese, (MTI)

Forradalmi ifjúsági napok

Március 15. megünneplése

Kiemelkedő történelmi évfordulóinkra emlékezve immár tizennyolcadik alkalommal rendezik meg a Forradalmi ifjúsági napokat. A jeles évfordulók — 1848. március 15., 1919. március 21., 1945. április 4. — megünneplése megtisztelő feladata az ifjúsági szövetségnek is.

Idén már március 13-án megkezdődik a KISZ KB által szervezett rendezvény-sorozat, Budapestről reggel 8 órakor kerékpáros túracsoport indul Isaszegre, ahol az 1848-as Honvéd-emlékművet koszorúzzák meg. Március 15-én reggel 9 órakor a fővárosban a Petőfi-szobornál, fél 11 órakor a Múzeum-kertben koszorú-

nak, illetve ifjúsági nagygyűlést tartanak.

Szegeden, a panteon Petőfi-szobránál, az Aradi vértanúk terén, valamint Szőregen, a csata emléktáblájánál 10 órakor kezdődnek a koszorúzások. Az emlékhelyeknél megtartandó ünnepségeken fiatalok, a Tömörkény-, a Ságvári gimnázium és a szőregi általános iskola diákjai a közreműködők. Délután fél 3 órától játszik a Klauzál téren a Huzavona együttes, fél 4-kor kezdődik Kossuth-szobránál az ifjúsági nagygyűlés. Szilágyi János, a KISZ Csongrád megyei bizottságának titkára mond ünnepi beszédet az 1848-as forradalom és szabadságharc 135. évfordulóján.

Március 15-én számtalan kulturális program várja az érdeklődőket Szegeden és megyeszerte. Dél előtt 10 órától a Herkules fürdői emlék című filmet tekinthetik meg a fiatalok az Ifjúsági Házban, délután 5-től pedig szórakoztató műsor kezdődik, ugyanitt. Fellépnek: Radványi Barna, Áprili Géza, Galambos Szilveszter és Nagy Bandó András, a Ludas Matyi munkatársai és a Mikroszkóp színpad tagjai. A Bartók Béla Művelődési Központban 10 órától látható az Új művészetért című kiállítás. Tápén a Juhász Gyula Művelődési Házban este 6 órakor Maj dalok bemutatása címmel Dinnyés Géza és Nyeső Mária adnak műsort.

Influenzajárvány — kevés szövődémmel

Látogatási tilalom a megye kórházaiban és a klinikákon is

Megegyezően lakói is rendszeresen értesülnek az országban kialakult influenzajárvány alakulásáról. Az Egészségügyi Minisztérium — szombati számunkban közölt — sajtótájékoztatója szerint csupán Csongrád, Vas és Veszprém megye kórházaiban nem vezették még be a látogatási tilalmat. Azóta azonban emelkedett megvénkben a megbetegedések száma, ez indokolta, hogy tegnap már nemcsak a klinikákon, hanem a kórházakban szociális otthonokban sem fogadták a betegekhez érkező hozzátartozókat. Felhívjuk tehát mindenkinek a figyelmét, akinek családtagja ismerőse fekszik valamely megyei egészségügyi intézményben, ezekben a napokban ne induljon el meglátogatására.

A Csongrád megyei KÖJÁL-tól kapott információ szerint a múlt héten megyeszerte 7 ezer 510 influenzás megbetegedés fordult elő. Többnyire az 1—14 éves

gyermekkel mentek orvoshoz szüleik: 2 ezer 123-an betegedtek meg közülük. Az iskoláskorúak 5,5—10,5 százaléka hiányzott a tanítástól, az óvodásoknak pedig 6—10 százaléka maradt otthon, a megyében 2 ezer 340 felnőttet vettek táppénzre, kórházi ápolásra eddig mindössze 26-an szorultak.

Ezek az arányok az országos méretűekhez viszonyítva nem adnak okot az aggodalomra: a járvány nálunk nem olyan súlyos, mint más körzetekben. Számottevő szövődémmel sem fordult elő: mindössze 119-et tartottak nyilván. A megye városai közül nagysága miatt is, Szegeden a legtöbb a beteg, a múlt heti összesítés szerint 4002-en nyomták az ágyat, 30 százaléka 1—14 éves gyermek volt, 23 százalékuk a 35—59 esztendőskorozályba tartozik. Szövődémmel alig fordult elő, s csupán 16 embert kellett kórházban kezelniük az orvosoknak.

A megbetegedések listáján, második Hódmezővásárhely, 1700 influenzás emberrel, többségük, 60 százaléka óvodás és általános iskolás kisgyermek. A táppénzesek száma viszonylag kevés, 389 volt.

A megyei többi nagyobb városában Szentesen, Makón, Csongrádon megkevesébe terjedt el a járvány. A betegségek lefolyása itt is enyhe, szövődémmel alig fordultak elő.

A KÖJÁL szakemberei a megyei megbetegedésekért felelős vírus, az A2 influenzatorzús alaptípusát (H3N2) hét esetben izolálták. Igaz, hogy enyhe lefolyású betegséget okoz, emlékeztetőül mégis megismételjük az Egészségügyi Minisztérium járványügyi osztályvezetőjének tájékoztatását, miszerint a járvány elején vagyunk, ezért a következő hetekben az influenzás megbetegedések számának emelkedése várható.

Ch. A.

Fiatalok, diplomások

Egy hasznos találkozó margójára

Figyelemre méltó párbeszéd zajlott a napokban az MTESZ-székházban. A KISZ Szeged városi bizottsága által szervezett programon dr. Székely Sándor, a városi pártbizottság titkára és Papp Gyula, a városi tanács elnöke pályakezdő értelmiségi fiatalokkal találkozott.

Az innovatív, tudását alkotó módon hasznosító emberekre nagy szüksége van a gazdaság minden ágazatának. Oktatási intézményeink magasabb igényeket támasztanak a nevelőkkel szemben, hivatását alázattal szolgáló precíz diagnosztikát, biztos kezű operátorokat vár az egészségügy. Faluban, városban mára talán felismert szükség-szerűség: kell a friss szellemi erő, jobban, mint valaha.

A fiatal, pályakezdő diplomásokra úgy tekinthetünk, mint akik e magasabb követelmények teljesítésének megfelelően. Hol a helyük, milyen feltételeket biztosít a társadalom számukra, hogy minél hamarabb, minél gyorsabban helyt tudjanak állni szakmájukban, és a közélet embereiként? A találkozó kiderült, e beilleszkedési idő mértéke sem mindegy: legjobb lenne, ha „kész emberek” ülnének a tervezőasztalokhoz, gyakorlati pedagógusként kezdenék a tanítást, és rafinált,

tapasztalt népművelőként szeretnének meg az olvasást...

Ha valahol, Szegeden jól tudják, mekkora a „távolság” iskola és munkahely között. Egyetemeink, főiskoláink teljesítőképessége jó, a tudományok művelése igen magas szintű — gondoljunk csak a világ élvonalába tartozó matematikusainkra, biológusainkra. A fiatalok felkészültsége megfelelő, „csak éppen nem azt, nem úgy tanulták”, ahogy a munkahelyen várják. Mert a munkahelyen gyakran hiányoznak az eszmei-tárgyi feltételek a színvonalas munkához. (A beilleszkedés fő problémáját messze nem a tisztítógázok okozzák.) E feszültség közérzetromboló hatását, mint ismert tény, nem is a fiatalok tették szóvá, hanem a város vezetői.

Bérekérdés, lakáskérdés. Sokáig kérdés maradt Szegeden (is). A bérek központi kérdés. A lakásépítés, lakáshoz jutás terhe pedig, gazdasági okok miatt, egyre inkább áttolódnak kinek-

kinek a saját zsebére. A fiatal értelmiségiek pénztárcáit nem duzzasztják komoly összegek, s ha a szülők sem tudnak anyagi segítséget nyújtani — pedig ezt a társadalom bekalkulálja —, akkor fennáll a veszélye, hogy még reményét is veszni vélik egzisztenciális gondjuk megoldásának. Ha viszont energiájukat „bérmunkába” fektetik, nem képesek megfelelni a fölük méltán elvárható követelményeknek. Jeleseül: a közéletiség követelményének.

A tanult ember etikája, közéleti kultúrája — a fiatalé is — mindenképpen befolyásolja közvetlen környezetét, hisz például a tanár egyféle minta tanítványa szemében. Meg kell tehát találniuk a közéletiség gyakorlásának szintereit és módjait, s ebben az útkeresésben az ifjúsági szövetségtől joggal kérhetnek segítséget. A pályakezdők gondolja nyomozták, a kezdet kezdetén nagy erőpróba vár rájuk. Am, ha legalább „megcsapart presztízsüket” újból erősödni látják, ha a megbecsülés jeleit tapasztalják — mint a találkozó —, számíthat a város tudásukra, friss szellemükre.

Mag Edit

Harmónia a hétköznapokban

A főszerep

Hány szerepe van egy nőnek az élet színpadán? Megszámlálhatatlan: a kacér, a kihívó, a szűzies, az anyáskodó, a nagyvilági, a makrancos és sorolhatnánk vég nélkül tovább. A nő mind-ezeket az „epizód szerepeket” jól, rosszul, de eljátsza, komoly következmények nélkül. A két főszerep — a dolgozó nő és a családanya — igazivá alakítása azonban nem tűri a manókat. Már csak azért sem, mert ez a szerep nem színészi alakítást kíván, hanem — pszichológiai értelemben — olyan viselkedésmódot, amelyet a társadalom vár el a gyengébbnek nevezett nemtől. Ennek milyensége pedig attól függ, hogy élete során hogyan sikerül a biológiai-gal meghatározott nemének megfelelő szereppel azonosulnia.

A pszichoszexuális fejlődés folyamatáról, az érzelmi-testi partnerré és család-anyává érés útjáról szól Lux Elvira közelmúltban megjelent könyve a Női szerepek, amely a kiváló szexuálpszichológus több ezer páciensének panaszából és a terápiás beavatkozások tapasztalatainak összegezéséből született. Abban próbál segítséget nyújtani — mintegy rendező elveket adva —, hogy a mai nő kettős feladatában, a családi harmóniát mindenkor meghatározó anyai és nemi szerepének könnyebben tudjon megfelelni.

Azt, hogy valaki milyen emberre, személyiséggé —

jelen esetben milyen nővé — lesz, mindenképp attól függ, hogyan tanítja meg nemi szerepét. S kitől sajátíthatja el? Csak egyetlen személy lehet igazi tanító-mestere: az édesanyja. A vele való azonosulás hosszú története már a születés pillanatában elkezdődik. Az anyai modell, példa, minta, az érzelmi kötődés minősége egy életre bevésszódik a lánygyerekekbe, s magával hurcolja — boldog útravalóként vagy anyai átokként — egy életlen keresztül. E lélektani alaptörvény indokolja hogy Lux Elvira könyvében a legterjedelmesebb fejezet éppen ezzel a kérdéssel, a pszichoszexuális fejlődés legfontosabb életszakaszával foglalkozik a legmelyebbrehatóbban.

A gyermekkor, a nevelés milyenségének első próbatétele a partnerkapcsolat, de még inkább a szerelem, amely — ki ne tudná — nem azonos a szexualitással. De mégis két ember érzelmi harmóniájában elérhető szintézisük s talán megvalósítható a szürke hétköznapokban is, hogy a szerelem a szexualitás esztétikumává váljék. Ennek a harmóniának a kialakítása és megtartása döntően a „női praktika” függ, amelyek távolról sem a férfiak ellen irányulnak.

A jó házasságra nincs pontokba szedhető „használati utasítás”. Egy alapszabály mégis rögzíthető: az egymáshoz való alkalmazkodás, az egyéniséget fel nem

adó kompromisszum. Nem egyszerű ezt megvalósítani. A válaszokról, a házasságok buktaifóiról szóló fejezetekben a legtöbb nő magára ismerhet. Mit, hol, hogyan kellene — sokszor oly egyszerű eszközökkel — korrigálnia. Ahelyett, hogy túl gyorsan és könnyen mondaná ki: váljunk el. A megfontolatlanul válók „izeltőt” kapnak arról is, milyen érzelmi sérüléseket okoznak a gyerekek számára, ha megfosztják őket a teljes család lehetőségétől.

A hiánypótló munkának egyik legnagyobb erénye, hogy életközeli, az itt és most legfeszítőbb és legjellemzőbb női, s ezzel párhuzamosan társas kapcsolati gondjairól szól, ösztön, s ezen túl elvezetés, olvasmányos stílusban.

K. K.

Szezonkezdés előtt

A nyári idegenforgalmi főszézon kezdete sokak számára még messzinek tűnhet. Az utazással, kereskedelemmel, vendéglátással foglalkozó, az idegenforgalommal közvetve vagy közvetlenül kapcsolatban levő szervezetnek, vállalatoknak és intézményeknek azonban a még hátralevő néhány hónapnyi idővel okosan kell gazdálkodniuk, ha ötleteiket és terveiket a sze-

zonkezdésre meg akarják valósítani.

Mit tekintenek fontosnak, hova összpontosítsák erejüket — erről tájékozódhattak a megyei tanács év végi kereskedelmi osztálya szervezésében tegnap, csütörtökön megrendezett konzultációjukon. Tudakozódhattak a szakemberek arról is, hogy a rádió és televízió milyen propaganda-és reklámlehetőségeket kínál.

Felvételi pályázat

Munkavédelmi továbbképzésre

A SZOT Munkavédelmi Továbbképző Intézet az 1983—84-es tanévre felvételi pályázatot hirdet munkavédelmi szakemberek, társadalmi munkavédelmi tisztségviselők, tervezők, termelésirányítók felsőfokú posztgraduális munkavédelmi szakképesítő képzésére.

A szakmérnöki tagozatra okleveles mérnökök, az üzemmérnöki tagozatra valamely

műszaki főiskolán üzemmérnöki oklevelet szerzett dolgozók jelentkezhetnek. A felsőfokú szakképesítő egyetemi tagozatra tudományegyetemek bölcsészeti, jogtudományi és természettudományi karán, valamint az orvostudományi, vagy közgazdasági egyetemen szerzett oklevél szükséges. A felsőfokú szakképesítő főiskolai tagozatára az államigazgatási, a tanárképző, az egészségügyi főiskola, a főiskolai szintű szakoktatói és a műszaki tanári oklevél, a kereskedelmi és vendéglátóipari főiskolán, a külkereskedelmi főiskolán, vagy a pénzügyi és számviteli főiskolán szerzett oklevél szükséges.

Tanulmányi idő a szakmérnöki tagozaton 5 félév, az üzemmérnöki tagozaton és a felsőfokú képesítő szakon 4 félév.

A tanulmányok elvégzése után, sikeres államvizsga esetén a szakmérnöki jelöltek munkavédelmi szakmérnöki oklevelet, a munkavédelmi üzemmérnök jelöltek munka-

védelmi üzemmérnöki képesítést igazoló bizonyítványt, a felsőfokú képesítő szakon felsőfokú munkavédelmi szakképesítést tanúsító bizonyítványt kapnak.

A budapesti hallgatók hét-10 és pénteki napokon felnapos foglalkozásokon, a vidéki hallgatók a tanévre előre meghatározott napokon egész napos foglalkozásokon vesznek részt.

A tandíj: félévenként 800 forint.

Az intézet hallgatóit a felsőfokú iskolai végzettségű dolgozókra vonatkozó kedvezmények illetik meg.

Az oktatás valamennyi szakon 1983 szeptemberében indul.

A jelentkezési nyomtatványokat a szükséges mellékletekkel (önéletrajz, erkölcsi bizonyítvány) és két darab saját névre címzett borítékkal együtt a következő címre kell küldeni: SZOT Munkavédelmi Továbbképző Intézet, 1368 Budapest, Posta-fiók 200.

Jelentkezési határidő: 1983. május 15.